

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

1. Udvalgets opgaveområder

Udvalget har fokus på at optimere borgernes trivsel og generelle sundhed. Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets opgaver falder inden for fem områder:

Tværgående samarbejde om sundhed:

Sundhedsaftalen med Region Syddanmark, samarbejde med almen praksis, fysioterapeuter m.m. samt medfinansiering af sundhedsydelse.

Sundhedskurser med rehabiliterende sigte til borgere med et BMI over 30, diabetes 2, lunge-sygdommen KOL, hjertesygdom, kræft, stress samt sundhedsindsatser i samarbejde med Jobcenter Vejle. Henvises fra egen læge og Jobcenter.

Genoptræning: Vederlagsfri fysioterapi til svært fysisk handicappede og genoptræning af patienter efter sygehusindlæggelse eller ambulatoriebesøg.

Tandpleje: Børne- og Ungetandplejen, herunder fremme af tandsundhed samt tandbehandlinger og tandregulering. Voksentandpleje herunder omsorgstændpleje, social og specialtandpleje.

Sundhedsfremme og forebyggelse: Fremme af sundhedssamarbejde på tværs af forvaltningerne. Bl.a. SPOR18, som er åben rådgivning for unge, kurser til unge der mistrives, fællesskabs-koordinatorerne, rygestoptilbud, forebyggelse af rygestart, De rare olympiske lege, Overvægtsklinikken, Forebyggende hjemmebesøg og fremme af ABC for Mental Sundhed.

2. Andel af driftsbudget

Drift – serviceudgifter	Budget 2023 (1.000 kr.)
Indenfor pengeposen	
Sundhedskoordinering og kommunikation	19.899
Sundhedsfremme og forebyggelse	17.246
Sundhedskurser	18.860
Genoptræningen	17.855
Tandplejen	48.331
I alt indenfor pengeposen	122.191
Udenfor pengeposen	
Aktivitetsbestemt medfinansiering	473.877
Aktivitetsbestemt fuldfinansiering	7.787
Vederlagsfri fysioterapi	19.866
Andre sundhedsudgifter	38
Specialiseret rehabilitering	2.641
Sundhedsklynger	804
I alt udenfor pengeposen	505.013
Netto budget i alt	627.204

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

3. Politiske mål og kommende udfordringer

”Vejle vil Livet” er kommunens sundhedspolitik, der går på tværs af alle fagudvalg. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har et særligt ansvar for at sikre udmøntningen af politikken. Opgaven løftes bl.a. gennem samarbejde mellem forvaltningerne, lokalsamfund, foreninger, uddannelsesinstitutioner, praktiserende læger, Sygehus Lillebælt, boligforeninger og virksomheder. Samarbejdet på tværs har en særlig prioritet i de kommende år, især arbejdet med børn og unges mentale sundhed.

Vejle Kommune skal leve op til målsætningerne i Sundhedsaftalerne, herunder er der målsætninger for Unges mentale sundhed, rygning, overvægt og forebyggelse af indlæggelser.

Samarbejdet mellem Vejle Kommune, Region Syddanmark, praktiserende læger og de øvrige 21 kommuner i regionen, omkring sundhedsaftalerne bliver ændret i de kommende måneder, med oprettelse af Sundhedsklyngerne. Desuden forventes der i den kommende periode at blive implementeret en Sundhedsreform, hvor der sættes et mere ambitiøst fokus på folkesundheden. Det er hensigten at løse nogle af de store udfordringer sundhedsvæsenet står midt i, herunder ulighed i Sundhed, børn og unges mistrivsel, svær overvægt, fysisk inaktivitet, højt alkohol- og nikotin forbrug, mestring af livet med kroniske sygdomme. Der er fokus på sømløse overgange for borgernes forløb, bedre koordinering og dataunderstøttede beslutninger. Det må forventes at flere opgaver skal løses på højere fagligt niveau i Kommunen.

Eksempler på målsætninger i Sundhedsaftalerne

Parterne vil bl.a.

- Reducere andelen af børn og unge (6-16 år) med overvægt.
- Sikre, at andelen af unge med psykiske lidelser, som har fuldført en ungdomsuddannelse, er øget til minimum 53%.
- Reducere overdødeligheden blandt borgere med udvalgte psykiske lidelser til maksimalt 2,8%.
- Reducere antallet af akutte indlæggelser af KOL-patienter til maksimalt 380 per 1000 KOL-patienter.
- Sikre, at andelen af somatiske syge, som fastholdes på arbejdsmarkedet, er øget til minimum 82%.

Sundhedsprofilen om Vejle Kommune

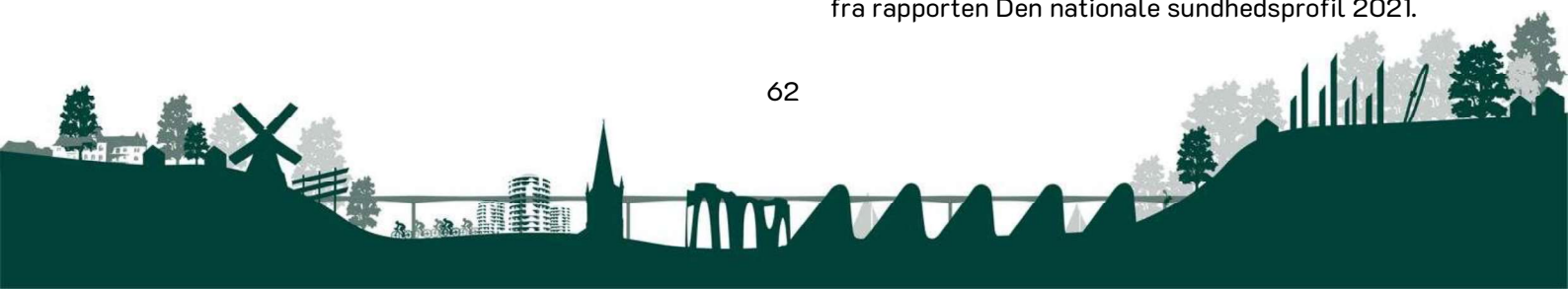
13,3 % ryger dagligt
52,9 % har moderat til svær overvægt
21,7 % dyrker moderat/hård motion

Bevæg dig for livet

Et landsdækkende partnerskabsprojekt. Visionen er, at 75 % af befolkningen i år 2025 skal være idrætsaktive. Samtidig skal 50 % være idrætsaktive i en forening.

Sundhedsprofilen

17,2 % af Vejle Kommunes borgere har en lav score på den mentale helbredsskala. Det er 8% flere end ved sidste måling i 2017. Det viser tal fra rapporten Den nationale sundhedsprofil 2021.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Især de unge har det svært. 34,5 % af unge kvinder mellem 16 og 24 og 24,1% af de unge mænd har en lav score på den mentale helbredsskala på regionalt plan, og 11 % udviser tegn på ensomhed. I de kommende år er der fokus på forbedret mental sundhed.

Sundhedsafdelingen fortsætter med at udvikle eksisterende og nye hjemmesider, der skal gøre det lettere for borgerne at finde de mange fællesskaber, mindske ensomhed og højne den mentale trivsel. Fx aktivsammen.vejle.dk, vejle.dk/SocialeVejviser, hvor tilbud til borgere, der ikke trives, er samlet, samt den kommende platform Genlyd Vejle – en slags digital opslagstavle, hvor borgere kan finde andre borgere, der har de samme interesser.

Flere er blevet overvægtige, og samtidig er der færre, der dyrker moderat til hård motion. Derfor vil træning og bevægelse i hverdagen også indgå i aktiviteter til borgerne i de kommende år.

F.eks. samarbejder Sundhedsafdelingen med andre afdelinger om Bevæg dig for livet og De rare olympiske lege for borgere, der er særligt udfordrede på grund af udviklingshæmning og flere diagnoser, f.eks. autisme, ADHD og epilepsi.

Genoptræning efter udskrivelse fra sygehus

Antallet af genoptræningsplaner er mere end fordoblet i forhold til 2010. Der er typisk en stigning på 5-10% pr år. Det gælder alle diagnoseområder. I 2021 har der dog været et lille fald pga. sygeplejerskestrejken og aflyste operationer.

Flere og flere målgrupper sendes ud fra sygehuset med en genoptræningsplan herunder henvises flere borgere med psykiatriske og medicinske lidelser til genoptræning. Samtidig er borgernes indlæggelser over de seneste år blevet væsentlig kortere, hvilket betyder mere kompleks genoptræning.

I det kommende år vil sygehuset indhente de operationer, der var udskudt pga. corona pandemien og sygeplejerskestrejken. Det vil forventes at give en kraftig stigning i antallet af henviste borgere i år. Udviklingen følges nøje.

Antallet af borgere stiger - især ældre

Tandplejen arbejder konstant med at optimere driften, så den kan rumme det støt stigende antal ældre patienter. I 2020 blev socialtandplejen

desuden implementeret, den giver socialt udsatte borgere ret til gratis tandbehandling.

En ny lov giver unge på 18-21 ret til gratis tandpleje. Dette er implementeret medio 2022 og medfører bl.a. et stigende pres på tandplejens lokaler.

Også i afdeling Sundhedskurser og Forebyggende hjemmebesøg til borgere over 65 år optimeres løbende for at rumme den væksten i antallet af borgere.

De primære årsager til stigningen er en øget befolkningsvækst og ny lovgivning, der betyder at flere borgere skal have kommunale sundhedstilbud. Forebyggende hjemmebesøg har f.eks. udvidet målgruppen fra 75 år til 65 år og skal have tilbud om besøg til borgere, der har mistet en samlever eller ægtefælle. Samtidig stiger levealderen og antallet af borgere, der har kroniske sygdomme.

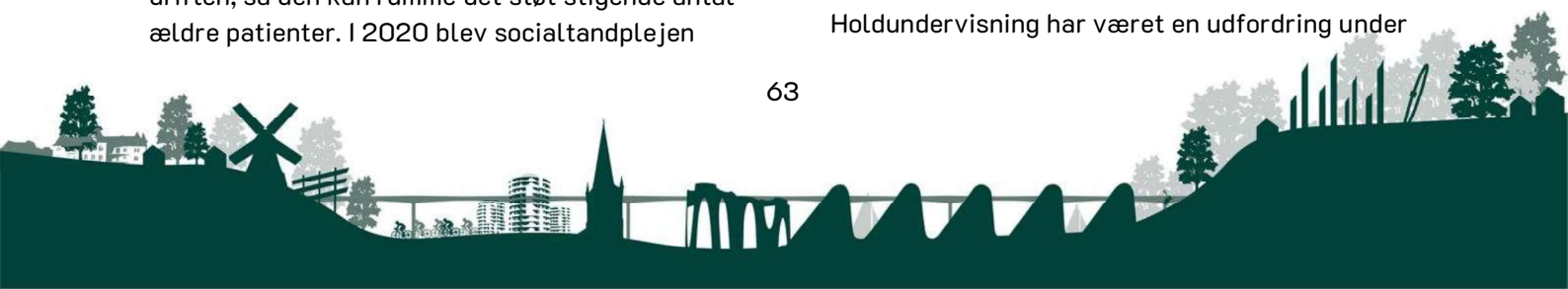
Stadig flere borgere får sundhedsydelse, bl.a. genoptræning, forebyggende hjemmebesøg og voksentandpleje.

Desuden overtager kommunerne flere opgaver fra regionerne, bl.a. overtog kommunen i 2021 hjerterehabilitering, hvor både selve indsatsen er øget, og antallet af målgrupper er øget. "Det nære sundhedsvæsen" rykker tættere på borgerne. Sundhedsafdelingen har derfor konstant spot på smartere måder at arbejde på, sådan at der frigøres tid til kerneydelsen, fx om den nye robotteknologi kan overtage nogle af de mest rutineprægede administrative opgaver, der foretages i dag og digitale løsninger til borgerne, fx træningsapps.

Indsatser under corona

Sundhedsafdelingen har spillet en særlig rolle i kommunens coronainsats, hvor afdelingen har stået for hotline, systematisk opsporing, taskforce indsatser og testning af medarbejdere og skolebørn samt understøttelse af vaccination og administration af Sundhedsberedskabet. Desuden har Sundhedsafdelingen haft særlig fokus på ensomhed.

Holdundervisning har været en udfordring under

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

corona. For at overholde retningslinjerne om afstandskrav, har det været nødvendigt at finde flere lokaler.

er ydelser i Sundhedsafdelingen, øges budgettet ikke automatisk. Derfor kan der opstå ventelister.

4. Aktivitetsforudsætninger

Sundhedsafdelingens budget er et rammebudget. Det betyder, at selvom flere borgere efterspørg-

Aktivitet	Mængde
Forebyggende hjemmebesøg	Ca. 3.500 besøg
Børne- og Ungetandplejen 0-18 år	Ca. 25.200 børn og unge
Voksntandplejen	Ca. 1.200 patienter
Genoptræning	Ca. 3.400 genoptræningsplaner
Sundhedskurser	Ca. 1.250 henvisninger
Sundhedsfremme og forebyggelse	1600+ note 1

Note 1: Det er vanskeligt at gøre mængden op, da afdelingen er i kontakt med mange mennesker, fx til De rare olympiske lege og i forbindelse med opsøgende arbejde til arrangementer. Men der er direkte tilbud og holdtilbud til mindst 1600 personer, fx rygestop.

